

**พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
Behavior of School Administrators That Affect Teacher Performance
Under The Office of The Secondary Educational Service Area
Kanchanaburi**

วรวัฒน์ ดาปาน*, อรพรรณ ตูจินดา**, ดวงใจ ชนะสิทธิ์***

Worawat Daparn*, Oraphan Toujinda**, Duangjai Chanasid***

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Master of Education Program in Educational Administration

Nakhon Pathom Rajabhat University

Received: December 30, 2021 Revised: August 7, 2023 Accepted: November 7, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 2) ระดับการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี และ 3) พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 310 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย มีค่าความตรงด้านเนื้อหา เท่ากับ 0.67 – 1.00 มีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร เท่ากับ 0.98 และด้านผลการปฏิบัติงานของครู เท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านสัมพันธภาพตามลำดับ

2. ระดับผลการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยตระหนักถึงสุขภาวะผู้เรียน ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ด้านการพัฒนาตนเองให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการดูแลช่วยเหลือพัฒนา ผู้เรียนรายบุคคล ตามศักยภาพและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล ด้านวิจัย สร้างนวัตกรรม ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการเรียนรู้ตามลำดับ

3. พฤติกรรมของผู้บริหาร ประกอบด้วย พฤติกรรมด้านการตัดสินใจ (X_6) และพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพ (X_1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot}) โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 23.80

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 2.88 + 0.21 (X_6) + 0.17 (X_1)$

คำสำคัญ: พฤติกรรมของผู้บริหาร, การปฏิบัติงานของครู, มัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of the research were to: 1) Levels of director behavior 2) Levels of teacher performance 3) Director behavior that had the effect on teacher performances. The sample of Behavior of school administrators that affect teacher performance. Under the Office of the Secondary Educational Service Area Kanchanaburi Was drawn from the directors and teachers totally 310 people in the secondary educational service area office Kanchanaburi, using simple random sampling method according to the size of the educational institution. The instruments are used for questioning being done by researchers, the value of content, 0.67, 1.00, the value of the board's behavioral questioning equals 0.98, and the result of my teacher's actions is 0.96 analyzing data by taking the standard deviation, the mean, the retreat of the protocol

The results revealed that

1. Levels of director behavior revealed that is at high level, both perspective and in each aspect, consisting of vision, motivation, communication decision-making leadership and relationship, respectively.

2. Levels of teacher performance at a high level both perspective and in each aspect, consisted of being a good example for learners, creating learning environment by recognizing the health of the learners, the development of teaching materials to be effective always. Modern self-development keep up with the changes, care and development assistance individual learner by the potential and systematic reporting, caring for and accepting individual differences, and creating innovations for applying digital technology to learning, respectively.

3. The behavior of administrators consisted of decision-making behavior (X_6) and relationship behavior (X_1) as factors affecting teacher performance (Y_{tot}), which were predicted together at 23.80 percent. The .01 level of the regression analysis equation is $\hat{Y}_{tot} = 2.88 + 0.21 (X_6) + 0.17 (X_1)$

Keywords: Executive Behavior, Teacher Performance, Secondary Education

บทนำ

ปัจจุบันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในด้านความก้าวหน้าเทคโนโลยีและทางด้านการศึกษา ในระดับโลกนั้นแต่ละประเทศมีการแข่งขันอย่างต่อเนื่องในด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรของแต่ละประเทศให้มีความก้าวหน้าทันต่อเทคโนโลยี โดยเพื่อให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและเสมอภาคกันมากที่สุด ในหลาย ๆ ประเทศนั้นจึงได้มีการสนับสนุนทางการศึกษาทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ

เพื่อให้เกิดประสิทธิผล ทางการศึกษา ประเทศไทยก็เป็นอีกหนึ่งประเทศ ที่การศึกษายังต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนโดยต้องมีการปรับตัวทั้งด้านหลักสูตร นโยบาย การบริหารงานในระดับประเทศ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่กำลังจะเข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว ในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) อยู่ในระยะเวลาของการปฏิรูปประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐานหลาย ๆ ด้านที่สะสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปรวมถึงการพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยที่สามารถบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์ จากการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในด้านการศึกษานั้น โรงเรียน เป็นสถาบันหนึ่งของสังคม เป็นสิ่งที่สังคมสร้างหรือกำหนดขึ้น เพื่อทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการของสังคม ในการพัฒนาเยาวชนในชาติให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ โรงเรียนมีบทบาทโดยตรง ในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาให้เยาวชน หรือพัฒนาคนที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียน ให้เป็นที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษาที่จะให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะความสำเร็จของการบริหารเป็นสำคัญ และปัจจัยสำคัญที่สุดในการบริหารงานต่าง ๆ คือ การพัฒนาการศึกษาเพื่อนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน และตรงกับ ความต้องการของผู้รับบริการ อันประกอบไปด้วย ผู้ปกครอง ผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา ชุมชน ผู้ประกอบการ รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ต่างเห็นตรงกันว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพในยุคของการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย แนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ปัจจัยอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษา คือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยมีนักวิจัยและนักวิชาการหลากหลายท่านที่พบว่า พฤติกรรมผู้บริหารเป็นปัจจัยหลักของการ จัดการศึกษาไทย อาทิ นิโรธ สมัตตภาพงศ์ (2550: 5) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริหาร ที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จทางด้านการจัดการศึกษานั้น องค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จในอันดับต้น ๆ คือ พฤติกรรมการบริหารที่แสดงออกถึงความร่วมมือกับบุคลากร สังคม และชุมชน ให้เกิดการยอมรับให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามจะส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ซึ่งปัจจัยหลักย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อจัดการศึกษาโดยตรงจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางระบบและกระบวนการการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพสถานศึกษาที่จะสะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานนั้นได้เป็นอย่างดี เนื่องจากพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมและพึงประสงค์ จะไปกระตุ้นชักนำโน้มน้าว ให้บุคลากรในสถานศึกษา เกิดความพึงพอใจร่วมมือปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์นโยบายและมีคุณภาพได้มาตรฐาน ที่วางไว้ หากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่พึงประสงค์ อาจส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานหย่อนประสิทธิภาพ และได้ประสิทธิผลน้อย (สมคะเน ไตรวัฒนา, 2557: 1) การพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาในหน่วยงานนั้น ๆ จะต้องมุ่งเน้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอน

และการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยผู้บริหารต้องสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา นำนับถือให้เกิดกับตัวผู้บริหาร และแนะนำแนวทาง ชี้นำ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จนเกิดความสำเร็จในสถานศึกษา (ประภาพร เจริญศิริ, 2556: 14)

อย่างไรก็ตามผู้บริหารสถานศึกษา ในปัจจุบันยังมีจำนวนมากที่มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันจึงจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา บุคลากรซึ่งสอดคล้องกับ ภารดี อนันต์นาวิ (2555: 113) กล่าวว่าพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในองค์กร ขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคลากรกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในองค์กรและสอดคล้องกับ จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556: 46) กล่าวว่าการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนครูและสถานศึกษาขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารซึ่งเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่จะนำพาสถานศึกษาสู่คุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ได้สอดคล้องกับ อรพรรณ เทียนคันฉัตร (2560: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์กันทางบวกและพบว่าภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โดยพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูคือพฤติกรรมผู้บริหารแบบผู้นำแบบพ่อแม่ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งผลผลิต และพฤติกรรมผู้นำแบบสายกลาง จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าพฤติกรรม ของผู้บริหารซึ่งประกอบด้วยหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจในการสร้างสัมพันธ์ภาพ การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้สถานศึกษามีคุณภาพ และครูเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อให้ภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญมากที่สุดที่จะขับเคลื่อนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และการพัฒนาคนที่ดีที่สุดคือครู ครูเป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันนักเรียน และโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม สามารถบรรลุถึงพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ซึ่งการที่ครูจะปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง พุ่งเทการทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและศักยภาพของตนเองใช้ในการปฏิบัติงานได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้วย การทราบถึงกลไกพฤติกรรมและวิธีการจูงใจของผู้บริหารย่อมเท่ากับทำให้ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำสามารถชักจูง กำกับ หรือผลักดันให้พฤติกรรมในการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ครูจึงเป็นบุคลากรที่เสียสละและทุ่มเทในการให้การศึกษากับเด็กเป็นอย่างมากประกอบกับจะต้องปฏิบัติหน้าที่มากมาย โดยเฉพาะครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนจะต้องมีหน้าที่เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการสอนแล้วครูยังต้องทำงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียน (ศิริพร จันทรศรี, 2550: 3)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ทั้งนี้เพื่อใช้ศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมของผู้บริหารและยกระดับผลการปฏิบัติงานของครู และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง ผลการปฏิบัติงานของครูได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการทำวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 29 คน และครูจำนวน 1,485 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในปีการศึกษา 2563 รวมทั้งสิ้น 1,514 คน (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2563)

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในปีการศึกษา 2563 กำหนดโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970: อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง 310 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 6 คน ครู 304 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sample) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ประกอบด้วย 1) สัมพันธภาพ 2) ความเป็นผู้นำ 3) มีวิสัยทัศน์ 4) สร้างแรงจูงใจ 5) การติดต่อสื่อสาร 6) การตัดสินใจ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานครูในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ประกอบด้วย 1) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน 2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง มีคุณธรรมจริยธรรม 3) ส่งเสริมการเรียนรู้ ดูแลเอาใจใส่ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) พัฒนาตนเองให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 5) พัฒนาหลักสูตร แผนการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล 6) ดูแลช่วยเหลือพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล ตามศักยภาพและรายงานผลอย่างเป็นระบบ 7) จัดกิจกรรม สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยตระหนักถึงสุขภาวะผู้เรียน 8) วิจัย สร้างนวัตกรรม ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการเรียนรู้

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามระดับพฤติกรรมของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert (1932 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2551: 57-58) ตอนที่ 3 สอบถามระดับผลการปฏิบัติงานของครู ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีการตรวจสอบความตรงด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษา

(Content Validity) แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 และ 1.00 ได้กระทงคำถามด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร จำนวน 55 ข้อ และผลการปฏิบัติงานของครู จำนวน 60 ข้อ และตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (1970 อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2546: 117) ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหาร เท่ากับ 0.98 และผลการปฏิบัติงานของครู เท่ากับ 0.96

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าสถิติดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 2) การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมของผู้บริหารและผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้บริหารและผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: r_{xy}) สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การแปลความหมาย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2562: 363) และ 4) การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านแรงจูงใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสัมพันธภาพ ตามลำดับ
2. การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยตระหนักถึงสุขภาวะผู้เรียน และด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ
3. พฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี พบว่า พฤติกรรมด้านการตัดสินใจ พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพ เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ 0.238 ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมด้านการตัดสินใจ พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู และสามารถร่วมกันทำนายผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษากาญจนบุรี ได้ร้อยละ 23.80

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผล ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการวิจัย สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชียงแพง พรวิไสย (2556: 126) วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดแผนกศึกษา ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ตามการรับรู้ของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากการมุ่งงาน และมุ่งความสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนศรี กามาต (2556: 74) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายขนาดเล็ก อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการมีปฏิสัมพันธ์และการใช้อำนาจ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามนโยบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทธิพร แก้ววิเชียร (2558: 84) วิจัยเรื่อง ปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาสถาบันอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สรุปได้ว่า ปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร สถาบันอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและคุณภาพทางการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงและยังสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525: 179) แสดงความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน มีคุณธรรมและจริยธรรม ถือจุดมุ่งหมายของโรงเรียนเหนือกว่าจุดมุ่งหมายของตน รู้จักวิธีการขอรับคำปรึกษาจากผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในศักดิ์ศรีของเพื่อนร่วมงาน ศรัทธาในอาชีพของตน

2. การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงว่า การปฏิบัติงาน ของครูสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียน เลือกกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง การสอน และสื่อนวัตกรรมต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน และคอยช่วยเหลือ พัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ รสสุคนธ์ เหล็กเพชร (2555: 75) วิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดชลบุรี พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยความสำเร็จของงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ รายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ครูอาจได้รับมอบหมายงานที่ปฏิบัติจากผู้บริหารที่ตรงตามความสามารถตรงความถนัด และครูผู้ช่วยสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ สอดคล้องกับ จิรปริยา แผ่นสุวรรณ (2556: 73-75) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาประถมศึกษาอำเภอแก่งสนามนาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สถานศึกษาประถมศึกษาอำเภอแก่งสนามนาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

3. พฤติกรรมด้านวิสัยทัศน์ และด้านแรงจูงใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ได้ร้อยละ 23.80 จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมผู้บริหารด้านต่างๆ นั้น ทั้งด้านด้านวิสัยทัศน์ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านสัมพันธภาพ ล้วนแล้วแต่มีส่วนส่งผลในการปฏิบัติงานของครูในด้านต่าง ๆ การจะให้การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ส่งผลสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการแสดงออกในพฤติกรรมด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับ วัชรินทร์ ทลิกรณ์ (2555: 72-73) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 4 พบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้การศึกษามีคุณภาพ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจทั้งศาสตร์และศิลป์ มีหลักการแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหาร ในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อำนาจจึงเป็นเครื่องมือในการผลักดันการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ แต่การใช้อำนาจควรอยู่ในระดับที่พอเหมาะ หากใช้อำนาจมากเกินไปก็จะส่งผลให้การบริหารงานเกิดความอ่อนแอ ในทำนองเดียวกัน หากใช้อำนาจมากเกินไปจะทำให้พฤติกรรมอาจเกิดการขัดแย้งโดยในสภาพปัจจุบันนั้นผู้บริหารควรมองครูว่าเป็นเพื่อนร่วมงานมากกว่าผู้ใต้บังคับบัญชา การทำงานในโรงเรียน จึงจะเกิดประสิทธิภาพ เกิดความเคารพนับถือ วางใจ และเชื่อใจจากครู และสอดคล้องกับ ชันญานุช ปันทองคำ (2555: 68) งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผลการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านแล้วพบว่า ด้านการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าและลักษณะของงาน ต่างก็อยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รสสุคนธ์ เหล็กเพชร (2555: 76) แรงจูงใจของครูผู้ช่วยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดชลบุรี พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านปัจจัยค่าจ้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นโยบาย การบริหาร สภาพแวดล้อม และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยความเหมาะสมของงานกับความสามารถในการมอบหมายงาน ย่อมทำให้คนมีขวัญกำลังใจในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญด้านสัมพันธภาพระหว่างตัวผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา คอยเป็นผู้สอนงาน เอาใจใส่ความรู้สึกบุคลากร มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ และคอยช่วยเหลือ หากผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุน ให้มีความพร้อมทั้งด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี และสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการอบรมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อให้ครูมีความรู้ ทักษะและความชำนาญการใช้สื่อ นวัตกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในกิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน

สามารถเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ในการจัดการเรียนการสอน และเพื่อผลิตสื่อ นวัตกรรม และประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กรทอง จิรเดชากุล. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กริษา โพรามาต. (2558). การนิเทศงานกรรมการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน. (2561). การนิเทศการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 4(1): 193-206.
- ขวัญจิรา แจกภูเขียว. (2561). การบริหารจัดการระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วีพริ้นท์ (1991) จำกัด.
- จันทราณี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.
- จิรา คำทา. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของอาจารย์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 8(2): 1528-1542.
- ฉวีวรรณ คำสี. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ช่อลัดดา สิมมา. (2562). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของครูผู้สอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2553). การนิเทศการศึกษา. ปัตตานี: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ชาลี มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ.

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2562). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิวากร สุทธิบาก. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ทศนา แหมมณี. (2550). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. **วิชาการ**, 2(5): 90-95.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). **การนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ธนรัชการพิมพ์.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). **หลักการบริหารจัดการชั้นเรียน**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นารินทร์ ก้อนเพชร. (2558: 9-13). การศึกษาทักษะการนิเทศการสอนของผู้นิเทศตามการรับรู้ของตนเองและของครูโรงเรียนเทพลีลา. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา**, 10(3): 627-639.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.
- ปวิวัติ แก้วรัตนะ. (2558). **รูปแบบการนิเทศงานวิชาการภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ประภัสสรพร ตู่แก้ว. (2559). **การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปริญพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พิชญาพรรณ พากเพียร. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2560). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: เฮ้าส์ออฟ เคอร์มิส จำกัด.
- พิมพ์วัลย์ นันทยทวิกุล. (2557). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิศสมัย อรทัย. (2548). **ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทที่หลากหลาย สุขภาวะทางจิต ทักษะ และผลปฏิบัติงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐ: การประยุกต์ใช้โมเดลสมการ โครงสร้างแบบอิทธิพลย้อนกลับทุกกลุ่ม**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ ทิพย์สุข. (2556). **การนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อสารกรุงเทพ.

- ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ. (2559). ทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 14(2): 37-44.
- ภรณ์ทิรา สุภาร. (2557). รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21. **ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุขฎิณิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- ภาสินี ไจมาลัย. (2560). พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนนักเรียนออทิสติก ศูนย์การเรียนสำหรับบุคคลออทิสติกโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**.
- เมธี สารดิษฐ์. (2557). การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**.
- รัชดาพร บุตะเขียว. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. **งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- รัตติกาล ชินโคตร. (2560). พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนพนัสพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. **งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- รุ่ง แก้วแดง. (2553). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- รุ่งชัชดาพร เวะชาติ. (2557). **การนิเทศการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- ละอองดาว ปะโพธิง. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเลย. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2558). **การนิเทศการศึกษา**. เชียงใหม่: ส.การพิมพ์.
- วรรณนิภา วงศ์สวัสดิ์. (2560). การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. **วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 8(1): 85-95.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2553). **นิเทศการสอน: Supervision of instruction**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลลภา บุญชุ่มหลี. (2557). การดำเนินงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเขตอำเภอเกาะจันทร์ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- ศิริวรรณ ลีกิจเจริญผล. (2559). การนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาอังกฤษ. **ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุขฎิณิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.

- สังัด อุทรานันท์. (2530). **การนิเทศการศึกษา: หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2558). **การวัดผลการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กทม. : ประสานการพิมพ์.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม. (2563). **ข้อมูลสารสนเทศประจำปีการศึกษา 2563**. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2563, จาก http://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=7401
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. (2562). **คู่มือนิเทศภายในโรงเรียน**. ค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2563, จาก <https://drive.google.com/file/d/1PVKWOim SGHgaQ3ZmZyKqxaJTXFL5LPax/view>
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **หลักสูตรและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิทธิเดช ฐานบัญชา. (2558). **ทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุจิตรา แซ่จิว. (2557). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนของครูสังกัดเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุริย์รัตน์ หลิมเล็ก. (2558). **ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ติรกันันท์. (2551). **การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2558). **การวัดผลและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). **หลักการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- อำพรรัตน์ ทิพย์สมบัติ. (2559). **พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนสมคิดจิตต์วิทยาอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Boy, O. & Hess, N. (1985). **Teaching behaviors of excellent instructors at miami dade community college**. Retrieved 13 June 2020, from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/8609559>
- Burton, W. H. & Brueckner, L. J. (1995). **Supervision: Associate process**. New York: Appleton Century Crofts.
- Flanders, N. (1970). **Analyzing teaching behavior**. Massachusetts: Addison–Wesley Publishing.
- Glickman, C. D. (2001). **Supervision of instruction leadership: A developmental approach** (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P. & Ross-Gordon, J. M. (1995). **Supervision of instruction**. (3rd ed.). Needham Heights, MA: Simon & Schuster.
- Harris, B. M. (1985). **Supervisory behaviors in education**. Englewood Cliffs: prentice – Hall.
- Madison, L. A. (2002). The effect of supervisor level of authority and leadership style one elementary school climate and teacher job satisfaction. **Dissertation Abstracts International**, 63(3): 832.
- Millman, J. (1981). **Handbook of teaching evaluation**. London: Sage Publications.
- Smith, L. R. (1985). Presentational behaviors and student achievement in mathematics. **Journal of Educational Research**, 78: 292 – 297.
- Williams, F. F. (1994, March). Clinical supervision implementation strategies and behavioral changes: An ethnography of elementary school personal. **Dissertation Abstract International**, 54(7): 2425-A.